

**O‘RTA OSIYODA IJTIMOIIY VA GUMANITAR
TADQIQOTLAR-Jurnali
1-son. 3-qism. Noyabr-2025**

**YOSHLARNI OILAVIY HAYOTGA TAYYORLASHNING O‘ZIGA
XOSLIGI**

Abdumo‘minova Dilafruz Alibek qizi

Oqdaryo tuman hokimligi, Oila va xotin-qizlar bo‘limi Yangiqo‘rg‘on-
Yangiqishloq MFY xotin-qizlar faoli

Oqdaryo tumani maktabgacha va maktab ta‘limi bo‘limi tasarrufidagi 3-sonli
Davlat maktabgacha ta‘lim tashkiloti psixologi

Annotatsiya: Mazkur maqolada yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash jarayonining ijtimoiy-psixologik xususiyatlari, zamonaviy sharoitda bu yo‘nalishda olib borilayotgan ishlarning mazmuni hamda samaradorligini oshirish yo‘llari tahlil qilingan. Shuningdek, oilaviy munosabatlarga doir tarbiyaviy, ma‘naviy va axloqiy omillar yoritilgan.

Kalit so‘zlar: oila, yoshlar, tarbiya, mas‘uliyat, qadriyat, muhit, psixologik tayyorgarlik, ma‘naviyat.

Yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash jamiyat taraqqiyoti va barqarorligining muhim omillaridan biridir. Har bir oila jamiyatning eng kichik ijtimoiy hujayrasi sifatida milliy qadriyatlar, madaniyat va axloqiy mezonlarning uzviy davomchisi bo‘lib xizmat qiladi. Shu boisdan, oila institutining mustahkamligi, yoshlarning hayotga tayyorligi va ularning ongida mas‘uliyat hissini shakllantirish masalasi dolzarb ahamiyat kasb etadi.

Bugungi kunda yoshlar orasida oilaviy hayotga nisbatan turlicha qarashlar shakllangan. Ba‘zilar oila qurishni ijtimoiy majburiyat deb bilsa, boshqalar uni shaxsiy erkinlikka zid jarayon sifatida qabul qilmoqda. Bunday tafovutlarning asosiy sababi — yetarli darajadagi psixologik, axloqiy va ma‘naviy tayyorgarlikning yo‘qligidir. Shu bois maktab, oila va jamiyat hamkorligida bu borada uzviy tizim yaratish zarur.

Yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash, avvalo, ularning shaxsiy mas‘uliyatini, sabr-toqatini, mehr-oqibat va hamjihatlik qadriyatlarini shakllantirishdan boshlanadi. Psixologik tayyorgarlik bu jarayonning eng muhim bosqichidir. Chunki oila hayotida yuzaga keladigan muammolar, fikrlar xilma-xilligi, kundalik turmushdagi bosimlarga bardosh bera olish uchun emotsional barqarorlik muhim rol o‘ynaydi. Shu nuqtai nazardan, maktabgacha ta‘lim va maktab bosqichlaridan boshlab bolalarda o‘zaro hurmat, tinglash madaniyati, murosa qilish ko‘nikmalarini shakllantirish lozim.

Oila qadriyatlarini yosh avlod ongiga singdirish jarayonida milliy urf-odat va an‘analari ham muhim o‘rin tutadi. Kelin-kuyovlik maktablari, psixologik treninglar, suhbatlar, ota-onalar bilan hamkorlikda o‘tkaziladigan ma‘naviy-ma‘rifiy tadbirlar bu

O‘RTA OSIYODA IJTIMOIIY VA GUMANITAR TADQIQOTLAR-Jurnali

1-son. 3-qism. Noyabr-2025

yo‘nalishda samarali natija beradi. Ayniqsa, qiz bolalarning oilaviy hayotdagi o‘rni, ularning sabr-toqat, mehr-shafqat va ehtirom kabi xislatlarini shakllantirish tarbiyaning ajralmas qismidir.

Shuningdek, yosh o‘g‘il bolalarni ham mas’uliyatli er, mehribon ota, oilaning tayanchi sifatida tarbiyalash muhim. Ularda oila iqtisodini yuritish, ota-ona va farzandlar o‘rtasidagi sog‘lom muloqotni tashkil etish ko‘nikmalarini rivojlantirish orqali kelgusida mustahkam oilalar shakllanadi.

O‘zbekiston Respublikasida yoshlar siyosati, oilani mustahkamlash, ajrimlarning oldini olish masalalariga katta e‘tibor qaratilmoqda. “Oila va xotin-qizlar qo‘mitasi”, “Yoshlar ishlari agentligi” hamda ta’lim muassasalari hamkorligida yosh oilalarga psixologik maslahat, huquqiy ko‘mak va ma’naviy qo‘llab-quvvatlash tizimi yo‘lga qo‘yilgan.

Shunday qilib, yoshlarni oilaviy hayotga tayyorlash — bu faqatgina ma’lum bir yoshda o‘tiladigan bosqich emas, balki inson tarbiyasining butun umr davom etadigan uzviy jarayonidir. Har bir ota-ona, pedagog, psixolog va jamiyat a’zosi bu jarayonda faol ishtirok etgan taqdirdagina barkamol avlodni voyaga yetkazish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi “Oila kodeksi”. – Toshkent, 2021.
2. Karimova V.M. “Oilaviy psixologiya asoslari”. – Toshkent: Fan, 2020.
3. Xo‘jayev N. “Yoshlar tarbiyasida oila va jamiyat hamkorligi”. – Samarqand, 2019.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Oila va xotin-qizlar masalalari bo‘yicha davlat siyosatini yanada takomillashtirish to‘g‘risida”gi farmoni. – 2022-yil.